

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
19 У 4001/18
Дана 24.12.2021. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Маје Панић и мр Весне Чогурић, чланова већа, са судским саветником Михаилом Радосављевићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужиља А.А. и Б.Б., обе из ...,, које заступа пуномоћник Александар С. Радивојевић, адвокат из Београда, Светозара Ђоровића број 13, поднетој против туженог Министарства финансија Републике Србије, Београд, Кнеза Милоша 20, ради поништаја решења број: 46-00-02117/2016-13 од 29.01.2018. године, са заинтересованим лицима Републиком Србијом, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво Републике Србије, Београд, Косовска 31 и Градском општином Врачар, коју заступа законски заступник Градско правобранилаштво града Београда, Одељење за Градске општине: Врачар, Звездара, Палилула, Савски венац и Стари град, Београд, Његошева 77, у предмету враћања имовине (право на обештећење), након усмене јавне расправе одржане дана 24.12.2021. године, у нејавној седници већа одржаној дана 24.12.2021. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба СЕ ОДБИЈА.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиља за накнаду трошкова управног спора.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиље А.А. и Б.Б., обе из ...,, да заинтересованом лицу Републици Србији накнаде трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиље А.А. и Б.Б., обе из ...,, да заинтересованом лицу Градској општини Врачар накнаде трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је као неоснована жалба тужиља, изјављена против решења о утврђивању права на обештећење Агенције за реституцију Републике Србије, Подручне јединице Београд, број: 46-019078/2013 од 29.11.2016. године.

Ожалбеним решењем о утврђивању права на обештећење број 46-019078/2013 од 29.11.2016. године, исправљеним закључком број 46-019078/2013 од 31.10.2017. године, у тачки 1. диспозитива, усваја се захтев и утврђује се право на

обештећење законским наследницима бившег власника А.А. и Б.Б., обе из ...,, на уделима од по 1/2 и то за: једнособан стан бр. 2, површине 36м² у приземљу, уличне стамбене зграде за колективно становање, у улици ... бр. ..., а која имовина је одузета од В.В., као власника са уделом од 1/2, решењем Комисије за национализацију при извршном већу НС НРС Србије број: 1250/60 од 10.03.1961. године; у тачки 2. диспозитива, утврђује се основица за обештећење за одузету имовину бившег власника В.В., из тачке 1. овог решења, која ће служити за утврђивање коефицијента и износа обештећења из члана 31. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, у износу од 26.547,89 ЕУР-а; у тачки 3. диспозитива, одлучено је да ће се износ обештећења који ће остварити законски наследници из тачке 1 диспозитива, њихов удео у праву на обештећење, начини и рокови исплате, утврдити посебним решењем, када се за то стекну услови у складу са законом, док је у тачки 4. диспозитива, наведено да ово решење нема снагу извршне исправе.

У тужби поднетој Управном суду дана 08.03.2018. године тужиле преко пуномоћника оспоравају законитост решења туженог органа због погрешне примене материјалног права, повреде правила поступка, односно неправилно утврђеног чињеничног стања, те што из утврђених чињеница није изведен правилан закључак. Указују да је побијано решење захваћено битним повредама правила поступка из члана 199. став 2. у вези члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку, јер је тужени орган, цитирајући само доказе у списима предмета без образложења разлога, односно без правног закључка у складу са законским одредбама, нашао да наводи изнети у жалби нису од утицаја на доношење другачије одлуке, оцењујући ожалбено решење као законито и правилно. Сматрају да је нејасно из којих разлога су управни органи утврдили право на обештећење законским наследницима ранијег власника предметне непокретности, уместо да им признају право на натуралну реституцију, будући да је у тренутку доношења решења као власник предметне непокретности била уписана Република Србија. Указују да Уговор број: 360-1051/85 који је оверен код Трећег општинског суда у Београду, под Ов.бр.881/86 дана 19.02.1986. године (предмет откупа је било 11/20 идеалних делова предметне непокретности), као и Уговор о откупу стана број: 463-130/92-III од 16.12.1992. године, који је оверен код Трећег општинског суда у Београду, под Ов.бр.2170/92 дана 06.02.1993. године (предмет откупа је било преосталих 9/20 идеалних делова предметне непокретности), не могу утицати на законско право подносилаца захтева, као законских наследника, да им се одузета имовина од бившег власника, покојног В.В., врати у натуралном облику. Сматрају да су управни органи погрешно заузели становиште да уговор о откупу стана има транслативно дејство и да је исти довољан за стицање права својине на предметној непокретности, јер је исто у супротности са Законом о основама својинско правних односа, којим је регулисано стицање права својине, наводећи да без пуноважног правног основа и законом предвиђеног начина стицања права својине на непокретностима није могуће стећи право својине. Истичу да се тужени орган поступио незаконито и у супротности са материјалним правом, када се у образложењу оспореног решења позвао на пресуду Апелационог суда у Београду Гж.1683/10 од 08.07.2010. године, у чијем образложењу је наведено да стицање својине путем откупа има елементе оригиналног стицања, јер се право својине не изводи из права претходника, већ испуњењем законских услова, те да моментом закључења уговора о откупу право закупа прераста у стварно право, чиме је учињен правни дисконтинуитет

између ранијег режима у режим приватне својине. Поред наведеног, како је један уговор закључен 1986. године, а други 1992. године, те како у тренутку доношења првостепеног решења ни један од уговора није спроведен у катастру непокретности, то по мишљењу тужиља ни један од та два уговора није извршен у целости, односно да купци по предметним уговорима нису купопродајну цену исплатили у целости, односно да исти нису никада уведени у посед предметне непокретности, те да као такви не могу производити правно дејство, а још мање могу утицати на права законских наследника да наследе бившег власника, покојног В.В.. Тужиле даље у тужби цитирају одредбу члана 62. став 1. и 2. као и члан 63. Закона о државном премеру и катастру, те истичу да према начелу јавности постоји необорива претпоставка стања које је наведено у катастру непокретности, односно да су два основна обележја начела поуздања у катастар непокретности, веродостојност и потпуност, односно да се све што је уписано у катастру непокретности узима као стање које је у потпуности тачно. Сматрају да трећа лица, која евентуално имају било какве облигационо-правне и стварно-правне захтеве према тренутно уписаном власнику предметне непокретности или према предметној непокретности, иста могу да остварити у редовном судском поступку, односно да се иста не могу утврђивати у овом поступку и то по службеној дужности поступајућег органа. Наводе да је приликом доношења оспореног решења тужени извршио увид у податке о предметном стану на званичној интернет страници Републичког геодетског завода, те утврдио да је исти у приватној својини Г.Г., а да је увидом у ЛН ... КО Врачар од 13.11.2013. године, утврдио да је власник стана који је предмет захтева Република Србија, па имајући у виду контрадикторност између ова два податка, а посебно када се узме у обзир да подаци са интернет странице РГЗ нису потпуни, сматрају да је тужени орган морао да укине ожалбено решење, како би првостепени орган на правилан и законити начин утврдио чињенично стање и донео правилну и на закону засновану одлуку, посебно јер Закон о општем управном поступку не познаје нити предвиђа као доказно средство “увид у званичну интернет страницу”. Са изложених разлога сматрају да је оспорено решење у целости незаконито и противно духу Закона о враћању имовине и обештећењу, те предлажу да суд донесе пресуду којом ће тужбу уважити, поништити оспорено решење и обавезати тужени орган да тужиљама надокнади трошкове управног спора, које нису определиле.

Тужени орган је доставио Управном суду одговор на тужбу дана 25.04.2018.године у коме је истакао да тужиле нису навеле нове чињенице, нити приложиле нове доказе, осим оних које су навеле у жалби на првостепено решење, а који су од стране туженог органа приликом доношења оспореног решења оцењени, те је, остајући при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења, предложио да суд тужбу одбије као неосновану.

Државно правобранилаштво, као законски заступник заинтересованог лица Републике Србије, у одговору на тужбу који је суду достављен дана 17.04.2018.године, оспорава наводе тужбе, наводећи да је оспорено решење донето уз правилну примену материјалног права, пре свега Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, а на основу правилно утврђених чињеница и уз поступак спроведен сходно Закону о општем управном поступку. Истиче да је правилно оспореним решењем тужиљама утврђено право на обештећење јер нису испуњени услови за натуралну реституцију, а из разлога предвиђених чл. 10 и 15 Закона о враћању одузете

имовине и обештећењу, јер предметна непокретност није у својини Републике Србије, АП односно јединице локалне самоуправе. Предлаже да суд тужбу одбије. Трошкове управног спора тражи и опредељује на износ од 18.000,00 динара за састав одговора на тужбу са паушалом.

Правобранилаштво ГО Врачар, као законски заступник заинтересованог лица ГО Врачар, у одговору на тужбу који је суду достављен дана 18.04.2018.године, оспорава наводе тужбе истичући да су и првостепени и тужени орган поступили у складу са одредбама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу и донели решења која заступник прихвата као правилна. Предлаже да суд тужбу одбије, а тужиле обавезе да накнаде трошкове управног спора у износу од 33.000,00 динара за састав образложеног поднеска.

Управни суд је одржао усмену јавну расправу дана 22.11.2021. године, у присуству пуномоћника тужилца адвоката Радивојевић С. Александра, за кога се по заменичком пуномоћју јавља Милош М. Тошић, адвокат из Београда, а у одсуству уредно позваног туженог органа и уредно позваних законских заступника заинтересованих лица Републике Србије и Градске општине Врачар, у складу са чланом 38. став 1. Закона о управним споровима („Службени гласник РС”, бр. 111/09).

Пуномоћник тужилца је у речи на усменој јавној расправи изјавио да остаје при наводима изнетим у тужби. Оспорио је све наводе из датих одговора на тужбу туженог органа и заинтересованих лица. Предлога у допуну доказног поступка није имао. Предложио је да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и предмет врати надлежном органу на поновно одлучивање. Трошкове управног спора је тражио на име састава тужбе од стране пуномоћника износ од 22.500,00 динара, за приступ пуномоћника на одржаној усменој јавној расправи износ од 22.500,00 динара, уз увећање за од 50% на име заступања две странке, као и таксе за тужбу и одлуку суда по одмерању суда.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у складу са чланом 41. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), Управни суд је оценом навода тужбе, одговора на тужбу туженог и заинтересованих лица, те навода пуномоћника тужилца изнетих на расправи, као и списка предмета ове управне ствари, нашао да тужба није основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужени одбио жалбу тужилца као неосновану налазећи да у конкретном случају није могуће враћање имовине која је предмет захтева из разлога прописаних чл. 10 и 15 Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, јер је стан који је предмет захтева у својини физичког лица, које право је стечено у складу са законом и као такав не може бити враћен подносиоцима захтева на основу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Ово стога што је у поступку који је претходио доношењу оспореног решења тужени утврдио да су тужиле, у складу са Законом о враћању одузете имовине и обештећењу, поднеле првостепеном органу захтев за враћање одузете имовине односно обештећење, и то 1/2 идеалних делова једнособног стана површине 36м² у приземљу уличне стамбене зграде за колективно становање број ..., у улици ... у Београду, који је одузет од В.В., као власника са 1/2 удела, решењем Комисије за национализацију при Извршном већу Народне скупштине Народне Републике Србије

број 1250/60 од 10.03.1961. године. Увидом у Уговор број 36-1051/85 од 13.01.1986. године, који је закључен између Општине Врачар и Д.Д. из ..., и оверен у Трећем општинском суду у Београду, под Ов.бр.881/86 дана 19.02.1986. године, тужени је утврдио да је тим уговором регулисано питање стицања сусвојине на стану Општине Врачар, који се налази у приземљу зграде у ... улици број ..., означен са бројем 2, укупне површине 36м² од стране носиоца станарског права Д.Д., а на основу Одлуке о стицању сусвојине на становима општине односно града ("Службени гласник Града Београда" бр.3/81); да је чланом 1. тог уговора утврђено да Општина Врачар, као носилац права коришћења на предметном стану, преноси право својине Д.Д. из ..., на идеалном делу од 11/20 тог стана, те се утврђује да ће на преосталом делу имати својство носиоца станарског права; да је увидом у Уговор о откупу стана број 463-1301/92-III од 16.12.1992. године, који је закључен између Општине Врачар, као продавца и Г.Г. из ..., као купца, и оверен код Треће општинског суда у Београду под Ов.бр.2170/92, утврдио да тим уговором продавац продаје, а купац купује 9/20 идеалних делова једнособног стана бр. 2, укупне површине 36м², у приземљу зграде у Голсвордијевој улици бр. 16, на којима је продавац носилац права располагања, а купац носилац станарског права; да је увидом у Препис ЛН број ... КО Врачар од 13.11.2013. године, утврдио да је као власник стана који је предмет захтева у овом поступку уписана Република Србија, те да је увидом у податке о предметном стану са званичне интернет странице Републичког геодетског завода, утврдио да је у катастру непокретности извршен упис права приватне својине на предметном стану у корист Г.Г.. Са наведених разлога тужени орган је одлучио као у диспозитиву оспореног решења са позивом на одредбу члана 230. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" бр. 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС" бр. 30/10).

Одредбом члана 2. Закона о враћању имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", бр. 72/11...142/14), прописано је да, право на враћање имовине по одредбама овог закона може се остварити за имовину одузету применом следећих прописа и то, између осталог, у тачки 34) по Закону о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта ("Службени лист ФНРЈ", број 52/58).

Одредбом члана 4. наведеног Закона, прописано је да се имовина враћа у природном облику или се даје обештећење у виду државних обвезница Републике Србије и у новцу, у складу са овим законом, а чланом 5. став 1. тачка 1. да право на враћање имовине или обештећење има домаће физичко лице које је бивши власник одузете имовине, а у случају његове смрти или проглашења умрлим-његови законски наследници, утврђени у складу са прописима који уређују наслеђивање у Републици Србији и са одредбама истог закона.

Одредбом члана 10. Закона о враћању имовине и обештећењу, прописано је да стичалац имовине који је, након подржављења имовине, у складу са законом, стекао право својине, остаје власник и држалац ствари, и његова стечена права не смеју бити повређена, док је одредбом члана 15. истог Закона прописано да се тим законом враћају непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, у државној, друштвеној и задружној својини, осим ствари у својини задругара и друштвеној и задружној својини које је ималац стекао уз накнаду.

Правилно је, по оцени Управног суда, поступио тужени орган када је

оспореним решењем број 46-00-02117/2016-13 од 29.01.2018. године одбио као неосновану жалбу тужилца изјављену против решења о утврђивању права на обештећење Агенције за реституцију, Подручне јединице Београд, број: 46-019078/2013 од 29.11.2016. године, налазећи да је првостепени орган, након правилно спроведеног поступка и правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, донео на закону засновано решење којим се утврђује право на обештећење за одузету имовину, са разлога што у конкретном случају није могуће враћање имовине која је предмет захтева из разлога прописаних чл. 10 и 15 Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Ово стога што је, и по налажењу овог суда, у поступку проведеном пред управним органима несумњиво утврђено да је стан који је предмет захтева у својини физичког лица, које право је стечено у складу са законом и као такав не може бити враћен подносиоцима захтева на основу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, те да тужилце у смислу члану 2. става 1. тачка 10. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као законски наследници бившег власника В.В., са сувласничким уделом од 1/2, имају право на обештећење, са уделом од по 1/2 сувласничког удела национализоване непокретности.

Суд је посебно ценио наводе тужилца да су у конкретном случају били испуњени услови да се тужилцама призна право на натуралну реституцију, јер је тренутку доношења првостепеног решења Република Србија била уписана као власник на предметном стану, али налази да је исти неоснован и без утицаја на другачије решење ове управне ствари. Ово стога што је у поступку проведеном пред управним органима правилно цењена чињеница да је непокретност која је предмет захтева за враћање у натуралном облику, у приватној својини физичког лица Г.Г., које право је именовани стекао у складу са законом, а да је Република Србија, сагласно одредби члана 25. став 1. Закона о становању, као продавац стана била дужна да у року од 30 дана од дана закључења уговора о откупу стана поднесе захтев за упис права својине и хипотеке у земљишним књигама. Како из наведеног произлази да у конкретном случају право својине купца из уговора о откупу није уписано у земљишној књизи због непоступања продавца, то је правилно је оцењено да такав пропуст у поступању продавца не сме бити на штету купца из уговора.

Управни суд је ценио све наводе тужбе, али је нашао да су неосновани и без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења, с обзиром да се ради о поновљеним жалбеним наводима, за које је тужени орган дао довољне и јасне разлоге које у свему прихвата и овај суд. Ово стога што је оспорено решење засновано на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању на које су правилно примењене одредбе материјалног права, а у образложењу тог решења су јасно наведене све чињенице које су у току поступка утврђене, као и релевантни прописи и разлози којима се руководио тужени орган приликом доношења оспореног решења.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужилца, Управни суд је након закључене усмене расправе у смислу члана 46. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), применом члана 40. став 2. и члана 41. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива пресуде.

Одлуку као у ставу другом диспозитива пресуде, суд је донео применом одредби чл. 66. и 67. Закона о управним споровима, као и применом одредби чл. 153. и

154. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), које се у управном спору сходно примењују на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима, а имајући у виду успех тужиља у овој управној ствари.

Разматрајући захтеве заинтересованих лица Републике Србије и ГО Врачар за накнаду трошкова управног спора, опредељених у достављеним одговорима на тужбу, Управни суд је нашао да су ова лица, у вези са вођењем управног спора имала трошкове за саставе одговора на тужбу, с обзиром да су била заступана од стране Државног правобранилаштва, односно Градског правобранилаштво града Београда, Одељење за Градске општине: Врачар, Звездара, Палилула, Савски венац и Стари град, па је на основу Тарифног броја 43 и 44 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл. гласник РС“, бр. 121/12...37/21), одмерио ове трошкове у износу од по 16.500,00 динара, налазећи да трошкови у преосталом делу између тражених и досуђених нису опредељени у складу са АТ, и одлучио је као у ставу трећем и четвртм диспозитива пресуде, применом одредби чл. 66, 67 и 74. Закона о управним споровима, а сходном применом одредбе члана 153. и 162. Закона о парничном поступку.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 24.12.2021. године, 19 У 4001/18

Записничар
Михаил Радосављевић,с.р.

Председник већа- судија
Жељко Шкорић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЉД